

EPISTOLA ÎNTÂI A LUI PAVEL CĂTRE TIMOTEI „VIAȚA TRĂITĂ ÎN EVLAVIE“

CAPITOLUL 6

Cumpătare și bogăție

Versetul 1: *„Toți câți sunt robi sub jug să-i socotească pe stăpânii lor vrednici de toată onoarea, ca Numele lui Dumnezeu și învătătura să nu fie hulite.“*

În capitolul 6, apostolul se ocupă cu un alt cerc al împrejurărilor pământești și al societății omenești, în care credinciosul este așezat și în care el trebuie să trăiască spre onoarea Domnului său. Primele versete conțin îndemnuri pentru sclavi. După concepția greco-romană, sclavii nu erau considerați indivizi, ci obiecte. Ei erau proprietatea absolută a stăpânului lor (în greacă: *despotes*: stăpân) și nu posedau nici un drept. Între sclavii de atunci și angajații de astăzi sunt diferențe mari în ceea ce privește poziția. Cu toate acestea prescripțiile date aici sunt importante și astăzi și aplicabile, și ferice de angajatul credincios care primește și trăiește ce învață Cuvântul lui Dumnezeu referitor la comportarea robilor față de stăpânii lor! Principiul divin al autorității rămâne totdeauna valabil. Sclavii credincioși au putut să ajungă sub acest jug al supunerii depline prin forme foarte diferite: prin naștere, prin prizonierat sau din vină proprie. Dar ei trebuiau să primească această stare de subordonare ca din partea lui Dumnezeu (compară cu Efeseni 6.5-8; Coloseni 3.22-24; Tit 2.9-10; 1 Petru 2.18-23). Pe lângă aceasta nu conta dacă stăpânul lor era sau nu un credincios. În orice caz ei trebuiau să-i socotească pe stăpânii lor vrednici de toată onoarea și să-i recunoască ca stăpâni, chiar dacă stilul lor de viață și faptele lor nu puteau fi numite bune.

Dacă apostolul îndeamnă aici pe robi să-și respecte stăpânii, desigur nu înseamnă că din aceasta putem trage concluzia că el justifica sclavagismul. Faptul că omul, care a fost creat după chipul lui Dumnezeu, s-a făcut stăpân peste alți oameni sau a devenit proprietate a altor oameni, este o formă de prezentare a păcatului și o urmare a căderii în păcat. Totodată pentru cel subjugat este un avertisment serios al căilor de conducere ale lui Dumnezeu cu omul decăzut (compară cu Geneza 9.26-27).

În legile, pe care poporul Israel le-a primit de la Dumnezeu, vedem că prin harul Său soarta aspră a acestor oameni sărmani trebuia alinată. Un rob iudeu trebuia să primească eliberarea în al șaptelea an de robie (Exod 21.2; Levitic 25.39; Deuteronom 15.12). Dar în Noul Testament nu se mai amintește nimic în acest sens, nici stăpânilor credincioși și nici robilor credincioși. Desigur, apostolul Pavel nădăjduia și se aștepta ca Filimon să elibereze pe robul său credincios Onisim, ca să poată fi de folos apostolului în lucrare. Însă în creația nouă în Hristos nu mai există aceste diferențe sociale. „Nu este nici iudeu, nici grec; nu este nici rob, nici liber; nu este bărbat și femeie; pentru că toți sunteți una în Hristos Isus“ (Galateni 3.28; compară cu 1 Corinteni 12.13; Coloseni 3.11). În lumea înconjurătoare vrăjmașă față de Dumnezeu nu este vorba de așa ceva. Nici nu este misiunea credinciosului să schimbe aceste stări. „Fiecare să rămână în situația aceea în care a fost chemat. Ai fost chemat fiind rob? Nu te neliniști de aceasta; totuși dacă poți deveni liber, mai curând folosește-te de aceasta. Pentru că robul chemat în Domnul este un eliberat al Domnului; tot astfel, cel care a fost chemat liber este rob al lui Hristos. Ați fost cumpărați cu un preț; nu vă faceți robi ai oamenilor. Fiecare, fraților, în ce a fost chemat, în aceea să rămână cu Dumnezeu“ (1 Corinteni 7.20-24).

Fiecare credincios să lase lumina să pătrundă în întunericul din jurul lui, pentru ca Dumnezeu să poată să scoată pe alții din acest întuneric la lumina Sa minunată. De aceea apostolul nu-i instigă pe robi la revoltă împotriva stăpânilor lor, pentru a-și primi libertatea. Dimpotrivă, ei

trebuie mai degrabă să-și cinstească stăpânii. Justificarea care urmează este foarte remarcabilă. În ea nu este nici sclavia privită ca o chestiune legitimă și nici nu este deplânsă soarta deseori dură a acestor oameni sărmani – nu, nicidecum nu este vorba de așa ceva. Justificarea este: „... pentru ca Numele lui Dumnezeu și învățătura să nu fie hulite“. Acești sclavi au mărturisit că au slujit lui Dumnezeu și au primit învățătura Domnului. Dacă acum ei nu se supuneau, lucrau neglijent sau erau nesupuși stăpânilor lor, ce mărturie erau ei atunci pentru Dumnezeu? Cât de mult L-ar fi dezonorat pe Domnul Isus, care El Însuși a luat un chip de rob și a fost ascultător până la moarte! Dacă Numele sfânt al lui Dumnezeu și învățătura curată a Evangheliei ar fi fost astfel hulită, oamenii ceilalți ar fi avut motive să spună: „Ce fel de Dumnezeu este acesta, care dă naștere la dezordine, și ce învățătură este aceasta care tolerează revolta și violența!“

Și în zilele noastre din comportarea credinciosului la locul său de muncă rezultă ori o mărturie pozitivă ori o mărturie negativă pentru Domnul său. Prin indiferență, delăsare, lipsă de amabilitate și nesinceritate față de superior și colegii de muncă se creează ocazia pentru hulirea Numelui Dumnezeului nostru și a învățurii Sale. Dar fiecare credincios, care este conștient că nu slujește oamenilor, ci Domnului Hristos, prin îndeplinirea datoriei, prin râvna, prin iubirea aproapelui și cinstea la locul de muncă va *împodobi* învățătura Dumnezeului nostru Mântuitor (Tit 2,10).

Versetul 2: „*Și cei care au stăpâni credincioși să nu-i disprețuiască pentru că sunt frați; ci mai mult să le slujească, pentru că cei care au parte de buna lor lucrare sunt credincioși și preaiubiți. Învăță-i și îndeamnă-i acestea.*“

Dacă sclavii aveau stăpâni credincioși, atunci aceasta principial nu constituia nici o diferență cu privire la poziția lor. Așa cum am văzut, pe baza lucrării lui Hristos la cruce, *înaintea lui Dumnezeu* au fost înlăturate toate diferențele naționale, sociale, religioase și de gen, cu privire la poziția *cerească* a credinciosului. În trupul lui Hristos, în Adunare, nu mai există aceste diferențe. Dar atât timp cât credincioșii sunt pe pământ, în relațiile lor *pământești* rămân totuși aceste diferențe, care au fost instituite în parte prin ordinea în creație, dar în parte și prin căderea în păcat.

Înclinația naturală a firii pământești ar putea să amăgească pe sclavii credincioși și să-i facă să spună: „Ca frați noi suntem egali, de aceea stăpânii noștri nu se pot aștepta de la noi să primească același respect cum primesc de la sclavii necredincioși“. Aceasta ar fi fost o disprețuire a stăpânilor lor. Dar tocmai aceasta ei, ca adevărați sclavi ai lui Hristos, nu trebuiau s-o facă, „ci mai mult să le slujească, pentru că cei care au parte de buna lor lucrare sunt credincioși (în greacă: *pistos*) și preaiubiți.“ Deja traducerea latină Vulgata, Luther și mai nou și Weizsäcker văd în buna lor lucrare slujba făcută cu credincioșie de către sclavi și oferă un cuprins al textului asemănător cu al traducerii Elberfelder. Pentru sclavii, care aveau stăpâni credincioși, dragostea frățească cordială era un motiv suplimentar pentru o slujire în ascultare și devotare. O serie de traduceri mai noi interpretează însă ultima parte a versetului așa, că stăpânii credincioși să-și dea silința să fie binefăcători. Această traducere este într-adevăr posibilă din punct de vedere lingvistic, dar în contextul de față este eronată. Valabilitatea generală a unei astfel de constatări este contestabilă, dacă luăm în considerare și alte locuri din Biblie, în care sunt foarte sever atenționați nu numai sclavii credincioși, ci și stăpânii (Efeseni 6.9 și Coloseni 4.1.)

Faptul că în Efeseni 6.5-9, Coloseni 3.22 până la 4.1 sclavii sunt îndemnați înaintea stăpânilor și aici ca și în Tit 2.9 și 1 Petru 2.18 ei sunt numai apelați, arată că responsabilitatea pentru o comportare corectă era în primul rând de partea grupei subordonate. Cuvintele de la sfârșitul versetului: „Învăță-i și îndeamnă-i acestea“ subliniază cele spuse, dar ele nu constituie nici încheierea celor mai dinainte și nici începutul unei noi secțiuni, ci stau în mijlocul unui context care se continuă în versetele următoare.

Versetele 3-5: „*Dacă cineva dă o învățătură străină și nu se ține de cuvintele sănătoase, de cele ale Domnului nostru Isus Hristos, și de învățătura cea potrivit evlaviei, este îngâmfat, neștiind nimic, ci fiind bolnav de întrebări fără rost și lupte de cuvinte, din care provin: invidie, ceartă, defăimări, bănuieli rele, certuri permanente ale oamenilor stricați la minte și lipsiți de adevăr, care consideră că evlavie este sursă de câștig.*“

Cu mare fermitate apostolul condamnă acum orice abatere de la învățătura tocmai prezentată. Pentru el era demn de disprețuit, dacă cineva prin cuvinte care sunau frumos și cu mărturisiri pompoase voia să submineze relația dintre sclavi și stăpâni. Deci dacă cineva voia să afirme că între slujba de rob și viața de credință sunt două domenii ale vieții foarte diferite, atunci trebuia să i se prezinte că tocmai în împrejurările familiare, sociale sau alte împrejurări pământești, în care se poate găsi un creștin, se practică învățătura potrivită cu evlavie. O atitudine lipsită de respect sau chiar instigatoare ar dezonoara pe Dumnezeu și de aceea nu poate fi tolerată.

Cine învăța altceva, acela nu se ținea de aceste cuvinte sănătoase (compară cu capitolul 1.10), care au fost denumite ca fiind cuvintele Domnului nostru Isus Hristos. Învățătura apostolului Pavel nu se deosebește de învățătura Domnului Isus, așa cum o găsim în evanghelii. Prin „cuvinte“ (grecește *logos*), aici nu este vorba de anumite prescripții precise, ci de exprimarea gândurilor Domnului nostru Isus Hristos. Nu a spus El Însuși că învățătura Sa nu era a Sa, ci a Aceluia care L-a trimis, și că El a dat ucenicilor cuvântul Tatălui (Ioan 17.16; 17.14)? În cuvintele Domnului nostru Isus Hristos este cuprins adevărul referitor la cele mai înalte gânduri divine, dar și cele mai simple relații interumane. În învățătura potrivit evlaviei, Dumnezeu ne arată cum trebuie să arate pentru El viața noastră potrivit gândurilor Sale.

Vedem astfel pe de o parte cuvintele *sănătoase* ale Domnului nostru Isus Hristos, și pe de altă parte îngâmfarea, neștiința și o *boală* de întrebări fără rost și certuri de cuvinte. Și aici se arată probabil deja primele aluzii referitoare la gnosticism (vezi comentariile la capitolul 4.3). Întotdeauna intenția lui satan a fost să întunece adevărul divin și să-l dea la o parte și să pună în prim plan gândurile sale distrugătoare. Dar sursa rea a acestor eforturi se trădează nu numai prin îngâmfare și ceartă, ci și prin fapte clar vizibile, că învățătura evlaviei este defăimată.

Îngâmfarea merge mână în mână cu presupusa cunoaștere (1 Corinteni 8.1), în realitate este însă neștiință cu privire la gândurile și Cuvântul lui Dumnezeu. Această necunoaștere ia naștere când mintea omenească se preocupă cu întrebări fără rost și certuri. Acestea nu stimulează evlavie, ci dau naștere numai la alte fapte ale cărnii. Cu totul altfel este când credința lucrează prin dragoste. Atunci se arată roada Duhului în dragoste, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, facere de bine, credincioșie (Galateni 5.22). Dar mândria omului nu suportă rivali, de aceea certurile de cuvinte conduc inevitabil la invidie. Din invidie se naște cearta, din care deseori rezultă defăimările, adică hulele sau calomniile. Cu acestea stau în legătură bănuielile rele și certurile permanente.

Este un fapt grav, că firea poate să dea naștere la astfel de lucruri în fiecare copil al lui Dumnezeu. Aici însă ele sunt caracteristica oamenilor „stricați la minte și lipsiți de adevăr, care consideră că evlavie este sursă de câștig“. Deci adevăratul lor motiv și țel este câștigul pământesc, și ei cred că evlavie este calea spre aceasta. Ei gândesc, creștinismul este numai mijlocul de îmbunătățire a relațiilor de viață și de obținere a avantajelor lumești.

Trăim astăzi într-un timp în care creștinismul este considerat de mulți ca necesar pentru obținerea țelurilor politice și ideologice. Mișcări de eliberare în așa-numitele țări din lumea a treia sunt finanțate cu bani de colectă în biserici, se procură arme în schimbul alimentelor donate, și toate acestea au loc în numele dragostei creștine pentru aproapele. Nu este acesta un exemplu clar al gândurilor apărute deja în timpul apostolului, că evlavie ar trebui folosită ca sursă de câștig?

Versetele 6-7: „Dar evlavia cu mulțumire este mare câștig. Pentru că nimic n-am adus în lume și nici nu putem lua ceva din ea.“

În lumea grecească era o grupare de filozofi numiți stoici la care cuvântul „cumpătare“ (în greacă *autarkeia*) juca un rol mare. În acesta se exprima dorința ca omul în toate situațiile din viață trebuia să fie mulțumit și prin puterea voinței proprii să se împotrivescă influenței împrejurărilor exterioare. Însă stoicii erau mai degrabă oameni severi și nu oameni fericiți. Chiar dacă ei și-ar fi atins ținta în practică, totuși cât de în urmă ar fi rămas ei în mulțumirea lor de sine față de viața evlaviei adevărate în Hristos Isus! Despre această evlavie Pavel a spus deja în capitolul 4,8 că ea este de folos în toate privințele, căci ea are promisiunea vieții de acum și a celei viitoare.

Evlavia însoțită de mulțumire este un mare câștig în opoziție cu renunțarea voluntară de sine filozofică, care vrea s-o scoată la capăt fără Dumnezeu și fără încrederea în El. Evlavia însoțită de cumpătare dă sufletului pace și conștiința că Dumnezeu poartă de grijă de el. În zilele de bunăstare există pericolul pentru credincios, ca el într-adevăr să vrea să trăiască evlavios, dar în același timp vrea să înainteze în lumea aceasta. În acest caz inima nu savurează binecuvântarea pe care o dă adevărata evlavie. Cumpătarea este mulțumirea cu ce dă Dumnezeu, Tatăl. Pavel scrie în Filipeni 4.11-13: „Am învățat, în împrejurările în care sunt, să fiu mulțumit. Știu să fiu și smerit, știu să fiu și în belșug. În orice și în toate sunt deprins și să fiu sătul și să fiu flămând, și să fiu în belșug și să fiu în lipsă“ (compară cu Matei 6.31-34; Evrei 13.5).

În versetul 7 găsim motivul pentru cumpătare, care este legat cu adevărata evlavie: „Pentru că nimic n-am adus în lume și nici nu putem lua ceva din ea“. Scurtimea pregnantă și aproape severă a acestei constatări a făcut ca în textul diferitelor manuscrise vechi să se introducă unele adaosuri. Unele manuscrise încep a doua parte a propoziției cu cuvintele: „este adevărat“ (D, Vulgata și altele), un număr mai mare cu cuvintele „este evident“ (N și D cu corecturi ulterioare, K L P și multe manuscrise în scriere cursivă). Versiunea cea mai veche pare să fie cea redată mai înainte (după N A F G, mai multe manuscrise în scriere cursivă și traduceri vechi; și tot așa W. Kelly).

Așa cum este cazul în multe rânduri în Vechiul Testament (compară cu Iov 1.21; Psalm 49.17; Ecclesiastul 5.15), aici ni se amintește că toate lucrurile pământești sunt trecătoare și nu pot fi luate în veșnicie. „Pentru că cele văzute sunt trecătoare, dar cele nevăzute sunt eterne“ (2 Corinteni 4.18). Fiecare om, chiar și cel care nu cunoaște pe Dumnezeu, știe că nu poate lua nimic din lume. De aceea el încearcă, spre paguba sufletului său, în timpul scurt dintre naștere și moarte să savureze cât mai mult posibil din lucrurile trecătoare pământești și lumești, păcătoase. Cât de rușinos este dacă un credincios, care a fost binecuvântat din belșug cu toate binecuvântările duhovnicești în Hristos, se aseamănă cu oamenii lumii acesteia. Dacă el a cunoscut cu adevărat mărimea harului lui Dumnezeu în Hristos (compară cu Ioan 4.10; Romani 8.32; 2 Corinteni 9.15), atunci Hristos va fi tot mai mult conținutul, modelul, ținta și puterea vieții sale. Atunci nu-i va fi greu să fie mulțumit în lucrurile pământești cu ceea ce are (Evrei 13.5).

Versetul 8: „Dar, având hrană și îmbrăcăminte, vom fi mulțumiți cu acestea.“

Dumnezeu a spus deja poporului Său pământesc Israel, că El iubea pe străin și îi va da *pâine* și *îmbrăcăminte* (Deuteronom 10.18). În așa-numita predică de pe munte, Domnul Isus a spus ucenicilor Săi: „Deci nu vă îngrijorați, spunând: «Ce vom mânca?» sau: «Ce vom îmbrăca?»“, pentru că toate acestea națiunile le caută; pentru că Tatăl vostru cel ceresc știe că aveți nevoie de toate acestea. Căutați dar întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea vi se vor da pe deasupra“ (Matei 6.31-33). Dumnezeu, Tatăl nostru a promis alor Săi cele necesare pentru viață. Mâncarea cea mai deosebită și îmbrăcăminte cea mai scumpă nu fac parte din

promisiunile Sale. Tocmai în timpurile de bunăstare exterioară generală creștinii trebuie în mod deosebit să aibă în vedere că ei sunt străini într-o țară străină și printre un popor străin.

Versetul 9: „*Dar cei care vor să fie bogați cad în ispită și în cursă și în multe poftes nebune și vătămătoare, care îi afundă pe oameni în ruină și în pieire.*”

În contrast cu credincioșii, care în privința mijloacelor de existență se încred în Dumnezeu Tatăl și se mulțumesc cu ce le dăruiește El, apostolul vorbește aici despre cei care *vor* să fie bogați. În privința aceasta el nu face nici o deosebire între credincioși și necredincioși. Pe o parte versetul 9 continuă ideea din versetul 5 referitoare la lăcomie, iar pe altă parte se scoate mai mult în evidență contrastul cu evlavia însoțită de cumpătare (versetele 6-8). Versetele 9-10 tratează patima după bogăția pământească și urmările ei. În versetele 17-19 este vorba de bogăția în sine însuși și responsabilitatea care decurge din ea.

Sub vechiul legământ, Dumnezeu a promis poporului Său pământesc Israel binecuvântări pământești. De aceea bunăstarea era văzută în mod normal în poporul Israel ca o dovadă a binecuvântării din partea lui Dumnezeu. Dar în perioada harului este vorba în primul rând nu de lucrurile pământești, ci de cele cerești. Originea, poziția și ținta vieții creștine este cerul, unde este Hristos, șezând la dreapta lui Dumnezeu. În El suntem binecuvântați cu orice fel de binecuvântare în locurile cerești (Efeseni 1.3; 2.6). Într-acolo ar trebui să fie îndreptată privirea noastră (Coloseni 3.1-4). Ca oameni credincioși, noi suntem administratori ai tuturor lucrurilor încredințate nouă de Dumnezeu. Cândva El ne va cere socoteală prin Hristos de ele (compară cu Matei 25.14-30; Luca 19.12-26). Aceasta este valabil atât pentru binecuvântările și darurile spirituale, cât și pentru bunurile materiale, timp, sănătate și inteligență (1 Corinteni 4.1; 1 Petru 4.10). În parabola administratorului nedrept, Domnul Isus denuște lucrurile pământești ca fiind cele mai neînsemnate, ca fiind străine și mamona cel nedrept, și ca țintă adevărată ne prezintă corturile eterne, cele multe, cele adevărate, cele ale noastre (Luca 16.9-12).

De aceea dorința după bogăție pământească trădează nemulțumirea cu chemarea de a fi creștin și lipsa de încredere în Dumnezeu și în bunătatea și înțelepciunea Sa, se arată, că un astfel de om nu a înțeles chemarea și poziția cerească. În loc să se ocupe cu bogățiile veșnice, care sunt revelate în visteria Sfintei Scripturi, el tânjește după bogății pământești și se obosește pentru a le avea. Prin aceasta nu ajunge la ținta dorită de Dumnezeu. El se lasă antrenat de lăcomia după bani. Ca să-și ajungă scopul, el părăsește repede calea cinstei. Ajuns o dată pe calea prăpăstioasă, conștiința lui se împietrește tot mai mult. Ispita devine o capcană, duce la căderea din care nu se mai poate salva. Deprecierea valorii la cumpărare, supraevaluarea la vânzare, jocuri de noroc, speculații la bursele de valori sunt numai câteva exemple de poftes rele și dăunătoare, care împing pe oameni în stricăciune și pierzare. Cu cât mai mult timp cineva se află pe o astfel de cale, cu atât mai multe și mai mari dorințe se nasc, a căror satisfacere conduce la ruinare morală și materială. Pavel vorbește aici în mod explicit despre „oameni”, nu despre credincioși, căci cuvintele „ruină” (în greacă: *olethros*) și „pieire” (în greacă: *apōleia*) sunt folosite în Noul Testament atât pentru ruina temporală (*olethros*: 1 Corinteni 5.5; *apōleia*: Matei 26.8) cât și pentru ruina veșnică (*olethros*: 1 Tesaloniceni 5.3; 2 Tesaloniceni 1.9; *apōleia*: Matei 7.13; Ioan 17.12; Romani 9.22 și alte locuri).

Versetul 10: „*Pentru că iubirea de bani este o rădăcină a tot felul de rele; după care unii, umblând, s-au rătăcit de la credință și s-au străpuns pe ei înșiși cu multe dureri.*”

Cuvintele „iubirea de bani” (grecește, *philargyria*) se găsește în Noul Testament numai aici. Dimpotrivă, cuvântul mult mai sever „lăcomia” (în greacă: *pleonexia*), care este denumit idolatrie (Coloseni 3.5; Efeseni 5.5), se întâlnește de zece ori în Noul Testament. Iubirea de bani este o formă de prezentare a lăcomiei, la care aviditatea după posesiuni materiale ocupă locul în inimă, care de fapt trebuie să aparțină lui Dumnezeu. Nu se spune că iubirea de bani este

rădăcina a tot felul de rele, ci *o rădăcină*. Lipsa articolului hotărât arată că aici nu este vorba de singura cauză. Pe altă parte nu există nici un rău care să nu rezulte din ea, așa cum se deduce din forma pluralului „tot felul de rele”, dacă traducem literal textul din limba greacă.

Unii din aceia care s-au găsit în Casa lui Dumnezeu și-au concentrat gândurile și năzuințele spre iubirea de bani, și prin aceasta au rătăcit de la credință. Ei s-au îndepărtat de ea și au părăsit-o, ca niciodată să nu se mai reîntoarcă! Credința nu mai avea pentru ei nici un gust și nici o forță de atracție. În loc să adune comori cerești, ei vor să adune exclusiv comori pământești și lumești (compară cu Matei 6.19-21). Credința însoțită aici de articolul hotărât, ca și în multe alte locuri, înseamnă bunul sau conținutul credinței creștine.

Acești oameni s-au străpuns singuri pe ei înșiși cu multe dureri. Ne putem imagina un rezultat mai trist? S-a năzuit după bunăstare, s-a alergat după bogății, s-au iubit banii și felul veacului acesta, și cu aceasta s-a părăsit mărturia creștină, ca fiind o piedică și incompatibilă cu năzuințele proprii și cu cele obținute prin această atitudine. S-a părăsit cărarea binecuvântată a credinței și asemenea oii rătăcite s-a ajuns în hățișul păcatelor lumii, unde au fost străpunși de spini, un tablou al blestemului păcatului (Geneza 3.18), cu multe dureri. Experiențe amare, legături familiare distruse, copii desfrânați și risipitori, o continuă teamă față de faliment și mii de alte dureri străpung sufletele unui astfel de om, asemenea unor spini otrăviți. La urmă stă durerea amară a conștiinței, când trebuie să te desparți de toate și din tot ce ai agonisit aici să nu poți lua nimic cu tine în veșnicie.

Versetul 11: „*Dar tu, om al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmărește dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândețea duhului.*”

Prin aceste îndemnuri Pavel îi dă să înțeleagă colaboratorului lui, ca el să nu considere că nu poate fi biruit de aceste ispite. Deci, și pentru Timotei lucrurile amintite în versetele anterioare constituiau un pericol, și prin aceasta și pentru noi. Îndemnul începe cu această expresie foarte accentuată: „Dar tu”, pe care o mai găsim de trei ori în epistola a doua (2 Timotei 3.10, 14; 4.5). Întotdeauna aceste cuvinte scot puternic în evidență contrastul cu cele spuse mai înainte.

Pavel îl numește aici pe Timotei: „om al lui Dumnezeu”. Această denumire a unui slujitor a lui Dumnezeu o mai găsim în Noul Testament numai în 2 Timotei 3.17. În 2 Petru 1.21 titlul acesta este atribuit profetilor din Vechiul Testament. În Vechiul Testament Moise (Deuteronom 33.1), David (2 Cronici 8.14), Ilie (1 Împărați 17.18) și Elisei (2 Împărați 4.7) și alte șase persoane sunt numite oamenii ai lui Dumnezeu (1 Samuel 2.27; 1 Împărați 12.22; 13.1; 20.28; 2 Cronici 25.7; Ieremia 35.4). Un om al lui Dumnezeu este cineva care a fost trimis de Dumnezeu în lumea aceasta și Îl reprezintă aici. El are un mesaj concret de la Dumnezeu și prin aceasta face o lucrare profetică. Nu fiecare credincios este un om sau un bărbat al lui Dumnezeu, ci numai acela, care se lasă folosit de Dumnezeu în orice împrejurare, și vrea să mărturisească despre El și în timpuri grele. Un astfel de om era Timotei.

Lui i se spune: „fugi de acestea”, care sunt în totală contradicție cu evlavia adevărată. Cuvântul expresiv „a fugi” îl folosește apostolul Pavel și în alte locuri, și anume întotdeauna atunci când un pericol mare amenință viața spirituală (compară cu 1 Corinteni 6.18; 10.14; 2 Timotei 2.2). Dacă satan poate folosi părțile slabe ale noastre ca locuri de atac pentru ispitele sale, atunci rămâne un singur lucru de făcut: fugi! Dar atunci când satan se demască ca împotrivor al credinței dată o dată pentru totdeauna sfinților, atunci se spune: „împotriviți-vă” (Iacov 4.7; 1 Petru 5.9). Uneori copiii lui Dumnezeu confundă aceste două feluri de atac ale dușmanului; ei fug, când trebuie să se împotrivescă, și se împotrivesc când trebuie să fugă. Dar Timotei trebuia nu numai să fugă, ci ca martor bun al Domnului său trebuia și să năzuiască, ca Dumnezeu să fie glorificat. Cuvântul „urmărește” (grecește: *diōkō*) înseamnă de fapt să urmărești așa cum se urmărește un vânat, și în unele alte locuri are acest sens (Filipeni 3.12, 14; Evrei 12.14). Aici nu este vorba ca prin eforturi proprii să obții o anumită poziție sau înălțime, pe care te poți odihni. Prin acest îndemn, omul lui Dumnezeu este chemat să nu se odihnească, ci să arate tot mai mult

însușirile care urmează. Prin aceasta caracterul lui Dumnezeu se vede în oameni și poate lumina în această lume întunecată. Modelul desăvârșit în acest sens este Domnul Isus, adevăratul „Om al lui Dumnezeu“. Dar și Timotei trebuia să fie un exemplu pentru credincioși (compară cu capitolul 4.12), și aceștia trebuiau să-l imite în privința aceasta. Astfel fiecare credincios are sarcina, în cercul său de acțiune – fie el mare sau mic, vizibil sau invizibil – să glorifice pe Dumnezeu (1 Corinteni 6.20).

Prima din cele șase caracteristici amintite aici este dreptatea (compară cu 2 Timotei 2.22). Nu este vorba de dreptatea venită din credință, așa cum o întâlnim în învățăturile apostolului Pavel, ci de dreptatea practică în viața zilnică de credință. În Efeseni 6.14 ea este platoșa din armătura lui Dumnezeu. Ea constă în aceea, că credinciosul este în lumea aceasta conform ființei și voii lui Dumnezeu. Dreptățile (faptele sau lucrările drepte) săvârșite de sfinți pe pământ vor fi cândva îmbrăcăminte miresei, a soției Mielului (Apocalipsa 19.8). Evlavia apare aici pentru a opta oară în această epistolă ca un cuvânt cheie (vezi cele spuse la capitolul 2.2) și desemnează o viață trăită în dependență de Dumnezeu spre gloria Sa. Credința stă în contrast cu încrederea în cele văzute și cu capacitățile proprii, cărora le aparține și bogăția materială. Dragostea este ființa lui Dumnezeu și ea a fost turnată în inima fiecărui credincios. El poate acum să iubească cu o dragoste dumnezeiască, chiar dacă la această dragoste nu se dă răspuns (1 Corinteni 13). Răbdarea este necesară pentru evitarea răului și suportarea oricărei forme de încercări. La sfârșit apostolul menționează blândețea duhului. În cele mai bune manuscrise (X A F G și altele) găsim un cuvânt (în greacă: *prapathia*), care se întâlnește numai aici în Noul Testament și are o putere de exprimare mult mai mare decât cuvântul folosit (chiar și aici în cele mai multe manuscrise) în mod normal pentru blândețe (în greacă: *praytes*). Modelul desăvârșit al blândeții este Domnul Isus (Matei 11.29). În această atitudine a duhului putem accepta acționarea lui Dumnezeu fără îndoială și împotrivire și această atitudine se va arăta și față de semenii noștri.

Versetul 12: *„Luptă-te lupta cea bună a credinței, apucă viața eternă la care ai fost chemat și pentru care ai mărturisit buna mărturisire înaintea multor martori.“*

Este imposibil în lumea aceasta să mărturisești pe Dumnezeu și pe Fiul Său fără să nu ai parte de împotrivirea vrăjmașului. El încearcă prin orice mijloace să împiedice pe credincios să năzuiască și să practice lucrurile numite în versetul 11. Lupta nu trebuie înțeleasă aici ca război, ca în capitolul 1.18, ci înseamnă în general o luptă ca cea din arenă sau o competiție pe pista de alergare. Cuvântul folosit aici și în 2 Timotei 4.7 (în greacă: *agon*) se mai regăsește în Filipeni 1.30; Coloseni 2.1; 1 Tesaloniceni 2.2 și Evrei 12.1. Aici este valabil, să lupți lupta cea bună, ca să câștigi premiul. Apostolul Pavel putea spune la sfârșitul vieții sale, că el a luptat această luptă bună și a păstrat credința.

Al doilea îndemn este: „apucă viața eternă“. În epistolele apostolului Pavel credinciosul este văzut într-adevăr în poziția sa desăvârșită în Hristos, pe baza credinței în lucrarea Sa înfăptuită, dar el așteaptă încă desăvârșirea în slava cerească. Hristos este deja acum viața noastră, dar viața noastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu (Coloseni 3.3-4). Bucuria desăvârșită, nederanjată, este încă în viitor. De aceea Pavel scrie credincioșilor din Roma: „Dar acum, eliberați de păcat și devenind robi ai lui Dumnezeu, aveți rodul vostru spre sfințire, și sfârșitul: viața eternă“ (Romani 6.22). Tot așa viața veșnică este privită în versetul acesta ca țel al nostru în slava cerească. Timpul verbului „apucă“ (imperativ aorist) exprimă o acțiune unică, în timp ce cuvintele a fugi, a năzui și a lupta arată o acțiune general valabilă sau continuă (imperativ prezent). Credința poate apuca deja acum acest bun desăvârșit și se poate bucura anticipat, căci primirea este sigură pentru ea.

Nu posedă oare credinciosul viața veșnică deja acum? Cu privire la această latură a adevărului ne învață apostolul Ioan. El ne privește ca oameni născuți din nou, adică din apă și din Duh, și prin aceasta născuți din Dumnezeu (Ioan 1.12-13; 3.3, 5). Viața nouă, pe care o avem, este viața veșnică (Ioan 3.16; 10.28; 17.3; 1 Ioan 5.20). Această viață veșnică, pe care o primește numai

acela care crede în Fiul lui Dumnezeu, constă deja acum în părtășia cu Tatăl și cu Fiul Său Isus Hristos (1 Ioan 1.1-4). Ea este însușirea deosebită și privilegiul exclusiv al familiei lui Dumnezeu.

Lui Timotei i se reamintește, că el a fost chemat de Dumnezeu la această viață veșnică. În această chemare devin vizibile gândurile de mântuire suverane și veșnice ale lui Dumnezeu cu privire la oameni (compară cu Romani 8.30; Galateni 1.15). Această chemare stă în Noul Testament în legătură cu lucrurile cerești (Efeseni 1.18; Filipeni 3.14; Coloseni 3.15; 1 Tesaloniceni 2.12; Evrei 3.1; 1 Petru 5.10). Și tot așa și aici. Această chemare este glasul lui Dumnezeu, care în timpurile de față se adresează oamenilor, pe care El i-a ales dinainte de întemeierea lumii.

Apoi Pavel confirmă lui Timotei, că el a făcut mărturisirea frumoasă înaintea multor martori și astfel a corespuns principiului important: „Cu inima se crede spre dreptate și cu gura se mărturisește spre mântuire“ (Romani 10.10). Nu ni se spune care au fost împrejurările, când și înaintea cui a făcut Timotei aceasta. Pavel nu ar fi numit pe cei necredincioși ca fiind „mulți martori“, așa că noi ne putem gândi numai la creștini, care puteau confirma această mărturie (compară cu Faptele Apostolilor 16.2).

Versetele 13-14: „*Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, Cel care le păstrează pe toate în viață, și a lui Hristos Isus, care a mărturisit înaintea lui Ponțiu Pilat buna mărturisire, să păzești porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Isus Hristos.*“

Cele două versete, care urmează acum, care se leagă de capitolul 1.5 și 18, rezumă cele spuse până acum într-o formă foarte scurtă. Cuvântul „a porunci“ (grecește: *parangellō*) mai are și înțelesul de „a da o sarcină, a sfătui cu insistență“. Și Timotei avea sarcina să poruncească altora (compară cu capitolul 1.3; 4.11; 5.7; 6.17).

Asemănător ca în capitolul 5.21 și 2 Timotei 4.1, Pavel ia pe Dumnezeu și pe Hristos Isus ca martori. Prin aceasta putem vedea cât de importantă era pentru Pavel recunoașterea autorității date de Dumnezeu. Dumnezeu este Izvorul și Întreținătorul oricărei vieți, atât al celei naturale cât și al celei spirituale. Acest fapt trebuia să-l încurajeze pe Timotei, căci aceasta îi arăta că în orice situație el se găsea în mâna lui Dumnezeu. Hristos Isus a depus mărturie frumoasă în fața lui Ponțiu Pilat. Este clar că aici nu este aceeași mărturie ca în versetul 12. Timotei a depus mărturie despre credința sa vie în Domnul Isus înaintea credincioșilor, chiar dacă nu numai înaintea lor. Era o mărturie subiectivă despre adevăr și despre faptul că Timotei a primit acest adevăr prin credință. Mărturia depusă de Domnul Isus se referea însă la lucruri obiective legate de Persoana Sa și de lucrarea Sa. În primul rând El a mărturisit că El era un Împărat (și nu numai al lui Israel), în al doilea rând, că împărăția Sa nu era din lumea aceasta și în al treilea rând, că El a venit să dea mărturie despre adevăr (Ioan 18.33-37). Această bună mărturie a depus-o Domnul înaintea lui Ponțiu Pilat, judecătorul Lui pământesc și dușman al lui Dumnezeu. Această mărturie nu se referă atât de mult la lucrurile veșnice, cerești, ci la Împărăția lui Dumnezeu, al cărei Împărat este Hristos. Despre revelarea viitoare a acestei Împărății, Pavel va vorbi în versetul 15.

Timotei avea misiunea să păzească porunca (în greacă: *entolē*) fără pată, fără vină. Această poruncă cuprindea mai mult decât cele spuse în versetele 11 și 12; ea cuprindea toate prescrierile din această epistolă, da, tot ce este necesar pentru o viață trăită în evlavie adevărată. Pavel a scris deja în capitolul 1.5: „șinta poruncii (în greacă: *parangelia*) este dragostea dintr-o inimă curată și dintr-o conștiință bună și din credință neprefăcută“. Tot ce poruncește Dumnezeu oamenilor este întotdeauna „sfânt, drept și bun“ (Romani 7.12). Aceasta era valabil atât pentru Legea dată pe Sinai, cât și pentru porunca lui Dumnezeu de azi. A nu fi respectată porunca însemna a o păta în fața lumii. Ținerea conștiincios a poruncii dintr-o inimă curată și o credință neprefăcută înseamnă păzirea ei fără pată și fără vină. Ambele adjective se referă la păzirea poruncii și nu la Timotei.

Pavel leagă păzirea poruncii cu arătarea Domnului nostru Isus Hristos. Acest lucru este foarte remarcabil. Responsabilitatea oricărui credincios ia sfârșit în momentul adormirii lui sau la arătarea Domnului pentru răpirea alor Săi. Dar ca și în alte ocazii (compară cu Filipeni 1.10; 1 Tesaloniceni 3.13), Cuvântul lui Dumnezeu pune în legătură responsabilitatea noastră cu arătarea Domnului în slavă. Această arătare (grecește: *epiphaneia*, compară cu 2 Tesaloniceni 2.8; 2 Timotei 4.1, 8; Tit 2.13) sau descoperire (grecește: *apokalypsis*, compară cu 1 Corinteni 1.7; 2 Tesaloniceni 1.7; 1 Petru 1.7, 13) constituie prologul la ziua Domnului, în care El va fi recunoscut de toți ca Domn. Cuvântul „venirea“ (grecește *parousia*) este o expresie generală care se referă atât la venirea lui Hristos pentru ai Săi (1 Tesaloniceni 4.15; 2 Tesaloniceni 2.1) cât și la arătarea sau descoperirea Sa (Matei 24.3; 1 Tesaloniceni 3.13; 2 Tesaloniceni 2.8).

La arătarea Domnului aici pe pământ toate cetele cerești (Apocalipsa 19.14) constând din îngerii (Matei 25.31; 2 Tesaloniceni 1.7) și sfinți, adică credincioșii (1 Tesaloniceni 3.13), Îl vor însoți și vor fi arătați în slavă cu El (Coloseni 3.4). Atunci se va vedea înaintea lumii întregi plata pe care ei au primit-o înaintea scaunului de judecată (2 Tesaloniceni 1.10; 2 Timotei 4.8). După nimicirea oștirii vrăjmașe, anticristul și căpetenia împărăției romane vor fi aruncați în iazul de foc (2 Tesaloniceni 2.8; Apocalipsa 19.19-20), iar satan va fi legat pentru o perioadă de o mie de ani (Apocalipsa 20.1-3). Hristos va judeca apoi toate popoarele rămase pe pământ și va începe domnia Sa de o mie de ani a păcii (Matei 25.31 și versetele următoare; 2 Tesaloniceni 1.8-9; Apocalipsa 20.4-6).

Versetele 15-16: *„Pe care, la timpul ei, o va arăta fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor, El care singur are nemurirea, locuind într-o lumină de care nu te poți apropia, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea; Lui fie onoare și putere eternă! Amin.“*

Arătarea lui Hristos va fi un eveniment senzațional. Fiecare ochi Îl va vedea ca Omul glorificat, Împlinitorul tuturor planurilor lui Dumnezeu. Arătarea Domnului Isus Hristos va fi la data stabilită de Dumnezeu. Despre această zi a vorbit deja prorocul Vechiului Testament Zaharia în capitolul 14,7 al cărții sale: „Și va fi o zi deosebită cunoscută Domnului.“ Data exactă a acestei zile este cunoscută numai de Dumnezeu (Matei 24.36; Faptele Apostolilor 1.7). De aceea trebuie respinsă orice speculație cu privire la data acestei zile. „Iar despre timpuri și vremuri, fraților, nu aveți nevoie să vi se scrie, pentru că voi înșivă știți prea bine că ziua Domnului așa vine, ca un hoț în noapte“ (1 Tesaloniceni 5.1-2)¹. La timpul hotărât de El, Dumnezeu va reintroduce pe Fiul Său Cel întâi născut în lume. Va fi o zi de judecată pentru vrăjmașii Săi, dar o zi de bucurie pentru cei care vor aștepta pe Mesia.

Gândul la această arătare glorioasă a lui Hristos îl conduce pe apostol la exclamația de laudă sublimă a lui Dumnezeu și a mărimii și maiestății Sale veșnice. De zece ori găsim în scrierile apostolului Pavel o astfel de doxologie (Romani 1.25; 9.5; 11.33-36; 16.25-27; Galateni 1.5; Efeseni 3.20-21; Filipeni 4.20; 1 Timotei 1.17; 6.15-16; 2 Timotei 4.18). Prin folosirea Numelui de cinste a lui Dumnezeu el exprimă aici în mod minunat ce umple sufletul său. El ne prezintă sub trei aspecte mărimea minunată, demnă de adorare și Ființa lui Dumnezeu.

1. „Fericitul și singurul Stăpânitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor“. Numai în capitolul 1.11 și aici, Dumnezeu este numit „fericitul“. El este Unicul, care este desăvârșit în Sine Însuși, neinfluențat de lucrurile care se petrec în creație și găsind satisfacție deplină în Sine Însuși. Nimic nu poate deranja liniștea veșnică, pacea desăvârșită și fericirea profundă a lui Dumnezeu (compară cu Iov 35.5-7). Dar El este și Deținătorul puterii, suveran și inviolabil, al tuturor celor văzute și nevăzute, pe care mâna Sa puternică le-a creat. El ține în mâna Sa toată creația. El stăpânește peste viață și peste

¹ Parabola hoțului care vine noaptea nu se referă niciodată în Noul Testament la de către credincioși mult dorita venire a Domnului Isus pentru răpirea Miresei, ci întotdeauna se referă la arătarea sau descoperirea neașteptată a lui Hristos, legată cu judecata (Matei 24.43; 1 Tesaloniceni 5.2; 2 Petru 3.10; Apocalipsa 3.15-16).

moarte și conduce totul după buna Sa plăcere și înțelepciune (Psalm 89.11-13). Sub stăpânirea Sa universală stau și deținătorii puterii, deseori aroganți, pe pământul acesta. El stă peste ei ca singurul Stăpânitor, care îi pune și îi dă jos, conduce soarta lor și îi înalță sau îi coboară, după cum Îi place Lui (1 Cronici 29.11-12). Acest fericit și singurul Stăpânitor este Dumnezeu nostru. Ce încurajare pentru credincioșii de atunci și de acum este să știe că El stăpânește peste toți stăpânii acestei lumi! Acest titlu al lui Dumnezeu avea o însemnătate deosebită în împrejurările în care se afla Timotei. Ce mângâiere pentru inimile credincioșilor, când se gândesc că aparțin acestui Dumnezeu suveran și fericit. Ce putere din lume le poate face rău sau le poate răpi bucuria în El?

Dumnezeu este numit aici „Împăratul împăraților și Domnul domnilor“. În Apocalipsa 17.14 și 19.16 (cu o mică schimbare) acesta este titlul Domnului Isus, prin care se confirmă Dumnezeirea Lui.

2. „El care singur are nemurirea“. Nici o creatură nu posedă în sine nemurirea. Nemurirea este mai mult decât o viață fără sfârșit; ea este o stare care nu poate fi atacată de moarte. Numai Dumnezeu este veșnic, fără început și fără sfârșit. El este veșnicul Dumnezeu (Romani 16.26) și Dumnezeu Cel viu (Matei 16.16; 1 Tesaloniceni 1.9; 1 Timotei 3.15; 4.10; Evrei 10.31). Credincioșii dimpotrivă vor îmbrăca nemurirea, când la venirea Domnului trupurile lor vor fi transformate (1 Corinteni 15.53-54).
3. „Locuind într-o lumină de care nu te poți apropia, pe care nici un om nu L-a văzut, nici nu-L poate vedea“. În Ființa Sa absolută, Dumnezeu nu poate fi văzut și nici atins de creatură. El a zis deja lui Moise: „Tu nu-Mi poți vedea fața, pentru că omul nu poate să Mă vadă și să trăiască“ (Exodul 33.20). Ioan a scris: „Nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu“ (Ioan 1.18; 1 Ioan 4.12), iar Pavel Îl numește „Dumnezeu cel nevăzut“ (Coloseni 1.15). Dacă Dumnezeu se revelează, El o face numai prin Fiul. Acesta este îngerul Domnului în Vechiul Testament (Geneza 16.7, 13; Judecători 6.11-14). El însuși este Domnul (compară Isaia 6 cu Ioan 12.39-41). Fiul lui Dumnezeu este Cuvântul, Logosul (Ioan 1.1) și chipul Dumnezeului Cel nevăzut, strălucirea slavei Lui și întipărirea exactă a ființei Lui din toată veșnicia, și nu abia de la întruparea Lui (Coloseni 1.15; Evrei 1.3). Dumnezeu este Lumina (1 Ioan 1.5) și locuiește în lumină, în care nu este întuneric. Privit din punct de vedere moral omul este întuneric și locuiește în întuneric. Prin credința în lumina adevărată, care luminează în lumea aceasta, el însuși devine lumină și vine la lumină (Efeseni 5.8; 1 Petru 2.9). Dar în lumina de nepătruns a Ființei absolute a lui Dumnezeu nici o creatură nu poate intra. Dar în Fiul vedem reflectarea desăvârșită a gloriei lui Dumnezeu. „Nimeni nu L-a văzut vreodată pe Dumnezeu; singurul Fiul, care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.“ Cine L-a văzut pe Fiul, a văzut pe Tatăl. Pe El, pe Fiul, care este imaginea Dumnezeului nevăzut, Îl vor vedea mântuiții, care aparțin Miresei Sale, așa cum este El. Ei vor fi uniți cu El în Casa Tatălui și vor avea parte de adevărul cuvintelor Fiului lui Dumnezeu, care a zis Tatălui Său: „Tată, vreau ca aceia pe care Mi i-ai dat Tu să fie și ei cu Mine unde sunt Eu, ca să privească gloria Mea pe care Mi-ai dat-o Tu, pentru că M-ai iubit mai înainte de întemeierea lumii“ (Ioan 17.24).

Acestui Dumnezeu nemuritor și nevăzut, care în Fiul Său S-a revelat creației Sale, Îi dă acum apostolul onoare și putere eternă. Să intonăm și noi în onoarea Aceluia care este singurul demn de toată adorarea!

Versetul 17: „*Poruncește celor care sunt bogați în veacul de acum să nu se mândrească, nici să nu se încreadă în nesiguranța bogățiilor, ci în Dumnezeu, care ne dă toate din belșug, ca să ne bucurăm de ele.*“

La sfârșitul epistolei sale, Pavel se mai ocupă încă o dată cu tema bogăției, dar acum privită sub un alt aspect. Aici nu este vorba de cei care doreau să se îmbogățească, ca în versetele 9-11,

ci de aceia care sunt bogați. Aceștia sunt mai ales aceia care în momentul când i-a chemat Dumnezeu erau deja bogați. Apostolul nu le cere să-și vândă bogățiile, să le dea săracilor sau să le împartă. Însă le amintește de responsabilitatea lor legată cu posedarea de bogății, precum și de pericolul de a deveni independenți de Dumnezeu, care le-a încredințat bunuri pământești spre administrare. În acestea ei trebuiau să fie găsiți credincioși (1 Corinteni 4.2). Ei sunt bogați în lucruri trecătoare într-un timp care trece cu repeziciune. Pavel se referă numai la două pericole, care sunt legate de acestea: mândria și încrederea de sine. Alte pericole puteau fi înclinarea spre lux, spre comoditate și goana după plăceri. Urmarea legăturilor cu lucrurile pământești este deseori legătura cu lucrurile lumești. Pofta cărnii, pofta ochilor și trufia vieții nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume. Lumea și pofta ei trec, dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne pentru eternitate (compară cu 1 Ioan 2.16-17). În vremea noastră de bunăstare generală, în multe țări aceste atenționări sunt valabile nu numai pentru câțiva credincioși, ci aproape pentru toți credincioșii.

În primul rând, Timotei trebuia să poruncească bogaților veacului acesta să nu fie mândri față de cei care ocupă în lumea aceasta o poziție smerită. Ce exemplu este Domnul Isus în privința aceasta, care din măreția Sa infinită S-a coborât pe locul creaturilor Sale și S-a plecat spre păcătoșii pierduți! Pavel scrie într-un alt loc: „Nu umblați după lucrurile înalte, ci rămâneți cu cei smeriți“ (Romani 12.16).

Omul natural este înclinat să fie mândru cu lucrurile pe care le posedă în lumea aceasta, fie că este vorba de bogăție sau inteligență, și prin acestea să se considere mai presus de alții. Dar dacă suntem conștienți de faptul că toate ne-au fost încredințate de Dumnezeu, vom fi feriți să ne lăudăm cu aceste lucruri.

În al doilea rând, cei bogați să nu-și pună încrederea în nesiguranța bogăției, căci ea le poate fi luată dintr-un moment în altul (compară cu Psalm 62.10; Proverbe 23.4-5). Așa cum unii care și-au pus încrederea în bunăstarea lor și gândeau că totul este bine plănuț, au trebuit să constate că deodată au rămas cu nimic. Pe pământ nu este siguranță.

Cu totul altfel este la Dumnezeu! În El ne putem încrede fără frică și fără teamă. El dăruiește tuturor totul din belșug. Aici Cuvântul lui Dumnezeu condamnă clar duhul ascezei. Acesta într-adevăr posedă o înfățișare mai frumoasă decât înclinarea spre lux. În realitate ambele sunt forme contrare ale egoismului, care nu plac lui Dumnezeu.

În capitolul 4.10 am văzut că Dumnezeu este Susținătorul tuturor oamenilor, în mod deosebit al celor credincioși. Aici ne este prezentată acum bunăstarea Sa față de copiii Săi. El ne dăruiește toate din belșug spre savurare. Dacă El este Dătătorul, atunci Lui I se cuvine toată mulțumirea pentru aceasta. Această cunoștință menține sufletul în adevărată dependență de Dumnezeu. În această dependență creștinul are voie să savureze cu toată inima darurile lui Dumnezeu. Primii creștini luau hrana cu bucurie și în simplitatea inimii (Faptele Apostolilor 2.46). Această simplitate a inimii poate să-l păzească pe credincios de orice savurare pe care el nu o poate lua cu sinceritate și adevărată mulțumire de la Dumnezeu și Tatăl său.

Versetele 18-19: „*Ca să facă binele, să fie bogați în fapte bune, să fie darnici, gata să dea, strângându-și pentru viitor o temelie bună, ca să apuce adevărata viață.*“

Acum urmează unele îndemnuri practice pentru cei bogați, dar nu numai pentru ei. Primele două îndemnuri, care se aseamănă mult între ele, se deosebesc prin aceea că în cuvintele „să facă binele“ este inclus un cuvânt (în greacă: *agathos*), care înseamnă „bine” în efectul lui asupra altora, în timp ce faptele bune (în greacă: *kalos*) sunt în sine însuși frumoase, demne de laudă și nobile. Astfel bogăția poate fi folosită să ajute pe cei nevoiași și să sprijine pe lucrătorii din lucrarea Domnului. Prin aceasta cei bogați nu devin săraci, ci bogați în alt sens, și anume în fapte bune. Și prin aceasta își pot strânge comori în cer. Dumnezeu, care nu Se lasă datornic, îi va binecuvânta din belșug pentru aceasta. „Sufletul care binecuvântează va fi săturat și cel care udă pe alții va fi udat și el“ (Proverbe 11.25).

Bogații să fie darnici și gata să simtă cu semenii lor. Într-adevăr, orice acțiune pripită în acest sens nu este bună. Dar dacă pe baza informațiilor de încredere se recunoaște o nevoie reală, fie în domeniul personal, în adunare sau în lucrarea Domnului, atunci orice reținere sau amânare nu sunt potrivite. Apostolul a scris cândva credincioșilor din Corint: „Cine seamănă cu zgârcenie va și secera cu zgârcenie; și cine seamănă cu binecuvântări va și secera cu binecuvântări“ (2 Corinteni 9.6). Dacă bogații acestui veac își vor administra bogățiile conform gândurilor lui Domnului și spre gloria Sa, ei nu vor pierde nimic, ci dimpotrivă strâng o bază bună pentru viitor, o comoară, mult mai prețioasă decât toate bogățiile pământești. Domnul Isus sfârșește parabola administratorului nedrept prin cuvintele: „Faceți-vă prieteni cu ajutorul bogățiilor nedrepte, pentru ca, atunci când se vor termina, să fiți primiți în corturile eterne“ (Luca 16.9). În cuvântarea de pe munte se spune: „Nu vă strângeți comori pe pământ, unde molia și rugina strică și unde hoții sparg și fură; ci strângeți-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu strică, și unde hoții nu sparg, nici nu fură. Pentru că unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta“ (Matei 6.19-21).

În loc să întindă mâna spre bogății pământești, bogații ar trebui prin facerea binelui să-și strângă o temelie bună pentru viitor, ca să poată primi adevărata viață, aceasta fiind viața veșnică. În mod asemănător a fost îndemnat Timotei deja în versetul 12. Pavel nu vrea aici să spună că viața pe pământ ar fi numai o viață de formă. Dar deoarece din cauza păcatului poartă în ea din naștere germenele morții, ea nu poate rezista în fața vieții veșnice. Numai această viață este demnă cu adevărat de numele „viață”.

Versetele 20-21: *„O, Timotei, păzește ce ți s-a încredințat, ferindu-te de vorbăriile deșarte, lumești și de împotrivirile fals-numitei cunoștințe, pe care unii, mărturisind-o, s-au abătut în ceea ce privește credința! Harul fie cu tine! Amin.“*

Cu îndemnul de a păstra bunul încredințat, Pavel încheie epistola sa către Timotei. În 2 Timotei 1.14 el îl numește chiar „lucrul bun încredințat“. Prin aceasta este vorba de adevărul încredințat de Dumnezeu credincioșilor, pe care Timotei l-a auzit de la Pavel înaintea multor martori. „Aici nu este vorba de suflet, de mântuire, de slujba sau de darul Duhului Sfânt, ci de informațiile desăvârșite referitoare la Ființa, căile, legăturile și planurile lui Dumnezeu. Ele au fost date numai prin revelare și acum prin inspirație au fost asigurate.“ (W. Kelly, *Exposition of the First Epistle to Timothy*). Nu numai Timotei, care avea de împlinit o misiune deosebită în privința aceasta, a fost chemat să păzească această comoară prețioasă. Toți credincioșii sunt solicitați să lupte pentru credința dată o dată pentru totdeauna sfinților (Iuda 3). Mână în mână cu păstrarea adevărului lui Dumnezeu merge vegherea împotriva intrării învățăturilor greșite. De aceea Timotei este solicitat să se îndepărteze de vorbăriile deșarte și de împotrivirile fals-numitei cunoștințe. Din istoria Bisericii știm că încă din primele secole ale creștinismului, în mod deosebit în răsărit, a existat o doctrină falsă mult răspândită; gnosticismul. Acest cuvânt grecesc, care înseamnă „cunoștință“, este folosit aici. La studiul capitolului 4.1 și versetele următoare și al capitolului 6.3-5 m-am referit deja la această doctrină falsă, apărută mai târziu, cu efecte devastatoare. Fals-numita cunoaștere, despre care Pavel vorbește aici, cu siguranță atunci nu era sistemul deplin dezvoltat, așa cum s-a arătat el câteva decenii mai târziu. Însă aici cât și în epistola către Coloseni se recunosc deja primele semne ale acestuia. Gnosticismul încerca să subordoneze pe Dumnezeu și revelarea Sa minții omenești. Astfel, omul s-a așezat pe tronul de judecată ca să-l judece pe Dumnezeu și Cuvântul Său. Dumnezeu denumește aceasta învățătură diabolică, vorbire deșartă (compară cu 2 Timotei 2.16) și contraziceri și constată că unii prin recunoașterea acestui drum greșit au rătăcit cu privire la credință. Tradus textual ar trebui să se spună: „... în ce privește credința nu au nimerit ținta”. Credința aici, ca și în cele mai multe locuri unde este însoțită de articolul hotărât, înseamnă bunul (conținutul) credinței creștine.

Epistola se încheie cu cuvintele: „Harul să fie cu tine!“, sau, așa cum citim în mai multe manuscrise bune: „Harul să fie cu voi!“ (ⲛ A F G printre altele), precum și în a doua epistolă. Se

poate mai degrabă presupune că copiii de mai târziu au schimbat cuvântul inițial „cu voi” din această epistolă adresată unei singure persoane prin „cu tine”, decât invers.

Timotei și cu el împreună toți credincioșii din Efes au avut cu certitudine nevoie de acest har. Și noi avem nevoie zilnic de el. De aceea apostolul începe și încheie fiecare epistolă a sa cu urarea de har. Fiecare credincios cunoaște din experiență harul mântuirii, harul ocrotirii și harul restabilirii de către Dumnezeu. Dar mai mult decât atât, viața noastră să fie practic umplută și caracterizată de acest har (compară cu Faptele Apostolilor 6.8; Coloseni 3.16; 4.6; 2 Timotei 2.1; Evrei 13.9; 2 Petru 3.18). Noi avem nevoie de acest har și primim acest har până la apropiata venire a Domnului nostru, la a cărei ultimă anunțare în Sfânta Scriptură urmează cuvintele de încheiere încurajatoare și mângâietoare: „Harul Domnului Isus Hristos fie cu toți sfinții!” (Apocalipsa 22.21).